

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Centrul de Studii Biblico-Filologice „Monumenta linguae Dacoromanorum”
Mitropolia Moldovei și Bucovinei
Asociația de Filologie și Hermeneutică Biblică din România
Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iași

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL
„EXPLORĂRI ÎN TRADIȚIA BIBLICĂ
ROMÂNEASCĂ ȘI EUROPEANĂ”

Ediția a X-a
(online)

PROGRAM

Date de acces prin Zoom Meeting:

Simpozionul MLD 2021

Time: Jun 3, Jun 4, Jun 5, 2021 09:00 AM Bucharest

<https://us02web.zoom.us/j/84646358100?pwd=QXY5eG1QMHdibktldlhodlExbmx4QT09>

ID: 846 4635 8100 Passcode: 882075

Iași, 3-5 iunie 2021

Joi, 3 iunie 2021
Orele 9.30-13.00

Deschiderea lucrărilor simpozionului
9.30-10.50

Alocuțiuni de deschidere

*Studiile de filologie biblică la Universitatea din Iași,
sub semnul continuității*

Î.P.S. dr. Teofan SAVU, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Prof. dr. Eugen MUNTEANU, Coordonator al Centrului de Studii Biblico-Filologice
„Monumenta linguae Dacoromanorum” (moderator)

Prof. dr. Ionel MANGALAGIU, Prorector al Universității „Alexandru Ioan Cuza”
din Iași

Pr. prof. dr. Ion VICOVAN, Decan al Facultății de Teologie Ortodoxă, Universitatea
„Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. dr. Elsa LÜDER, Universitatea „Albert Ludwig” din Freiburg im Breisgau

Acad. prof. dr. Viorel BARBU, fost rector al Universității „Alexandru Ioan Cuza”
din Iași

Prof. dr. Gheorghe POPA, fost rector al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. dr. Vasile IȘAN, fost rector al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

10.50-12.30

Conferințe inaugurale

10.50-11.40 Prof. dr. Emanuel TOV (Hebrew University of Jerusalem), *Textual Criticism of the Hebrew Bible in the Electronic Age. Advantages and Disadvantages of the Use of Electronic Tools*

11.40-12.30 Prof. dr. Giorgio ZIFFER (Università di Udine), *La Bibbia nella letteratura della Slavia Cristiana*

12.30-13.00

Lansări de carte

Sfântul Atanasie cel Mare, *Tâlcuiri la Psalmi*, traducere de monahia Parascheva Enache, ediție îngrijită de Dragoș Mîrșanu, Iași, Editura Doxologia, 2021. **Sfântul Chiril al Alexandriei, *Tâlcuire la Psalmi***, traducere de pr. Dumitru Stăniloae, ediție îngrijită de Dragoș Mîrșanu, Iași, Editura Doxologia, 2021. ***Biblia după textul ebraic. Numerii. Deuteronomul***, ediție îngrijită de Maria Francisca Băltăceanu și Monica Broșteanu. Traducere, studii introductive și note de Maria Francisca Băltăceanu, Monica Broșteanu, Melania Bădic, Ștefan Colceriu, Emanuel Coțac, Octavian Florescu, Victor-Lucian Georgescu, Cristinel Iatan, Alexandru Mihăilă, Delia Mihăilă. București, Editura Humanitas, 2021.

Vor prezenta: Eugen MUNTEANU, Dragoș MÎRȘANU, Alexandru MIHĂILĂ.

Joi, 3 iunie 2021
Orele 14.00-20.00

Problematica traductologică. Hermeneutică biblică

Moderatori:

Alexandru MIHĂILĂ, Teodor BRAȘOVEANU

- 14.00-14.25** Daniel OLARIU, *Society of Biblical Literature Commentary on the Septuagint of Daniel: The Old Greek and Theodotion*
- 14.25-14.50** Ondřej PAZDÍREK, *“No One Can Serve Two Masters”: The Biblical Metaphor of Slavery in Translations*
- 14.50-15.15** Laurențiu MOȚ, *The Verb πληρώω in Rev 6:11 – A Lexicographic Study*
- 15.15-15.40** Cătălin VARGA, *Problematica traductologică a drepturilor omului în Vechiul Testament (ṭedaca, mišpat, dyn, saddîq, yašar)*
- 15.40-16.05** Teodor BRAȘOVEANU, *The Power of Comparison: Paul Meets Dio*
- 16.05-16.30** Ioan CHIRILĂ, *Tradiția și rolul ei în traducere*
- 16.30-16.55** Alexandru MIHĂILĂ, *Biblia Sinodală Rusă și Biblia Sinodală Românească: două versiuni surori*

16.55-17.20 Pauză

- 17.20-17.45** George-Codruț ȚAPCIUC, *Simbolistica numelui YHWH din perspectiva numerologiei iudaice*
- 17.45-18.10** Călin POPESCU, *„Călcâiul” biblic. Dificultăți și erori de traducere*
- 18.10-18.35** Constantinos PETRAKE, *Sfântul Ioan Hrisostom, un neîntrecut ermineut al Scripturii*
- 18.35-19.00** Ilie MELNICIUC-PUICĂ, *Mesajul biblic din Efeseni 2,20 transpus în pictura eclesială românească*
- 19.00-19.25** Stelian PAȘCA-TUȘA, *Jertfa lui Avraam în arta bizantină – perspective hristologice de interpretare*
- 19.25-19.50** Silviu LUPAȘCU, *Calea spirituală spre simfonia celestă: Rambam, Abraham ben Moise ben Maimon, Moise ben Shem Tov de Leon, Abū Sa‘īd al-Kharrāzī*

Vineri, 4 iunie 2021
Orele 9.00-13.10

Problematica filologică

Moderatori:

Felicia DUMAS, Ana CATANĂ-SPENCHIU

- 09.00-09.25** Alin-Mihai GHERMAN, *Psaltirile calvino-române*
- 09.25-09.50** Felicia DUMAS, *Prezența Psalmilor în scrierile de teologie și spiritualitate creștin-ortodoxă*
- 09.50-10.15** Iosif CAMARĂ, *Edițiile românești ale Sfintei Evanghelii: de la Bălgrad la Neamț*
- 10.15-10.40** Constanța BURLACU, *Romanian Cyrillic: Worth Transcribing or Transliterating?*
- 10.40-11.05** Ioan-Mihai FELEA, *Slavona românească în Unicode: probleme și soluții* (proiectul eRomLex, PN-III-P1-1.1-TE-2019-0517)
- 11.05-11.30** Mioara DRAGOMIR, *Denumiri ale Sfintei Scripturi în Hronograf den începutul lumii (Ms. 3517)*
- 11.30-11.55** Dana-Luminița TELEOACĂ (DOBRE), *Frazeologie biblică. Cu referire la unele versiuni (ortodoxe și heterodoxe) contemporane: textul psalmic și textul evanghelic*
- 11.55-12.20** Mariana NASTASIA, *Locul inseratelor biblice în economia predicilor lui Antim Ivireanul*
- 12.20-12.45** Irina-Marinela DEFTU, *Interferențe lingvistice româno-polone în domeniul traducerilor din Noul Testament, cu aplicație la versiunile ortodoxe. Atitudini și comportamente traductologice*
- 12.45-13.10** Maria-Lucreția DUMITRAȘ (CAZAC), *Considerații lexicale pe marginea textului Liturghiilor. Analiză comparativă între Liturghierul lui Antim Ivireanul și cel de la Chișinău (1815)*

Vineri, 4 iunie 2021
Orele 15.00-19.30

Istoria receptării textelor sacre

Moderator:
Mariana NASTASIA

- 15.00-15.25** Alin-Mihai GHERMAN, „*Un oarecare Russeauvîe*”: *Reacții antiiluministe la Samuel Micu Clain*
- 15.25-15.50** Mianda CIOBA, *Hermeneutică biblică și umanism renescentist în traducerea comentată a Cărții lui Iov de Luis de León*
- 15.50-16.15** Anca CRIVĂȚ, *Lectură și interpretare a Bibliei în Los trabajos de Persiles y Sigismunda de Miguel de Cervantes*
- 16.15-16.40** Ana-Magdalena PETRARU, *Literatura de inspirație biblică în predarea englezei academice pentru teologie (ortodoxă): cazul Căin-ului lusitan*
- 16.40-17.05** Raluca LEVONIAN, *Biblical References and the Discursive Construction of Christian Religious Identity in Media Interviews*
- 17.05-17.30** Svitlana NASAKINA, *Christian Books in 19th Century Advertising*

17.30-17.45 Pauză

- 17.45-18.10** Andrei SĂLĂVĂSTRU, *The Biblical Image of the Providential Ruler in the Huguenot Propaganda on the Eve of the French Wars of Religion* (CNCS/CCCDI – UEFISCDI, project number PN-III-P1-1.1-TE -2019-0499, within PNCDI III)
- 18.10-18.35** Ana GHILAȘ, *Identificare cultural-religioasă în discursul artistic din perioada totalitarismului*
- 18.35-19.00** Onisim Aurel LEHACI, *The Argumentative Function of Jesus' Epithets: A Linguistic Analysis*
- 19.00-19.25** Ioan Ștefan HAPLEA, *Conceptele de minte și inimă în Biblia de la București – o perspectivă a istoriei medicinei*

Sâmbătă, 5 iunie 2021

Orele 9.00-12.30

Hermeneutică biblică. Problematika filologică

Moderatori:

Eugen MUNTEANU, Claudiu-George DULGHERU

- 09.00-09.25** Vasile BABOTA, *Which Text to Translate? Biblical Texts between Canons, Critical Editions, and Inspiration*
- 09.25-09.50** Florin PURICE, *Cartea profetului Iona în traducerile românești ale Bibliei: posibil indiciu pentru stabilirea sursei de traducere*
- 09.50-10.15** Ștefan ȘUTEU, *Toponime biblice în Istoria ieroglică (1705)*
- 10.15-10.40** Dragoș MÎRȘANU, *Cunoașterea și vindecarea din Scripturi în Epistola către Marcelin despre tâlcuirea Psalmilor a Sfântului Atanasie cel Mare*
- 10.40-11.05** Eusebiu BORCA, *Strălucirea divină de pe fața lui Moise și vălul care o acoperea (Iș. 34, 29-35). Comentariu alegoric*
- 11.05-11.30** Ana BOBU, *Hermeneutica biblică a numelui lui Dumnezeu*
- 11.30-11.55** Gheorghe COLȚUN, *Frazeologisme biblice care au în structura lor substantivul ochi în comparație cu cele din limba română contemporană*
- 11.55-12.20** Claudiu COMAN, *Aripile lui Dumnezeu între hermeneutica biblică și simbolismul liturgic ortodox*

* * *

12.30 Închiderea lucrărilor Simpozionului

Adunarea Generală a

Asociației de Filologie și Hermeneutică Biblică din România

Participanți

Vasile BABOTA: dr., Pontificia Universită Gregoriană, Roma.

Ana BOBU: dr., cercetător independent.

Eusebiu BORCA: dr., lect. univ., Facultatea de Litere, Centrul Universitar Nord Baia Mare, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca.

Teodor BRAȘOVEANU: Ph.D. Student, Faculty of Theology and Religious Studies, Katholieke Universiteit Leuven

Constanța BURLACU: Ph.D. Student, Faculty of Medieval and Modern Languages, University of Oxford.

Ioșif CAMARĂ: dr., cercetător științific III, Centrul de Studii Biblico-Filologice „Monumenta linguae Dacoromanorum”, Departamentul Științe Socio-Umane, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Ana CATANĂ-SPENCHIU: dr., cercetător științific, Centrul de Studii Biblico-Filologice „Monumenta linguae Dacoromanorum”, Departamentul Științe Socio-Umane, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Ioan CHIRILĂ: dr., prof. univ., Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

Mianda CIOBA: dr. hab., prof. univ., Departamentului de Lingvistică Romanică, Limbi și Literaturi Iberoromane, Italiană, Filologie Clasică și Neogreacă, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București.

Gheorghe COLȚUN: dr. hab., prof. univ., Universitatea de Studii Europene din Moldova, Chișinău.

Claudiu COMAN: M.A., cercetător independent.

Anca CRIVĂȚ: dr., prof. univ., Departamentului de Lingvistică Romanică, Limbi și Literaturi Iberoromane, Italiană, Filologie Clasică și Neogreacă, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București.

Mioara DRAGOMIR: dr., cercetător științific principal I, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”.

Irina Marinela DEFTU: drd., Școala Doctorală de Studii Filologice, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Felicia DUMAS: dr. hab., prof. univ., Departamentul de Limbi și Literaturi Străine, Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Maria-Lucreția DUMITRAȘ (CAZAC): drd., Școala Doctorală de Studii Filologice, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Ioan-Mihai FELEA: drd., Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

- Alin-Mihai GHERMAN:** dr., prof. univ., Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.
- Ana GHILAȘ:** dr., cercetător științific coordonator, Institutul Patrimoniului Cultural, Chișinău.
- Ioan Ștefan HAPLEA:** medic rezident, Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”, Cluj-Napoca.
- Onisim LEHACI:** drd., Școala Doctorală „Limbi și Identități Culturale”, Universitatea din București.
- Raluca LEVONIAN:** dr., lect. univ./asist. univ., Università degli Studi di Udine / Universitatea din București.
- Silviu LUPAȘCU:** dr., prof. univ., Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie, Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați.
- Ilie MELNICIUC-PUICĂ:** dr., conf. univ., Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Alexandru MIHĂILĂ:** dr., conf. univ., Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea din București.
- Dragoș MÎRȘANU:** Departamentul de Valorizare a Tezaurului Patristic, Mitropolia Moldovei și Bucovinei / Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Laurențiu MOȚ:** dr., conf. univ., Universitatea Adventus, Cernica.
- Eugen MUNTEANU:** dr., prof. univ., Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Svitlana NASAKINA:** PhD., Associate Professor, Department of Ukrainian and Foreign Languages, Odessa State Agrarian University.
- Mariana NASTASIA:** drd., Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Daniel OLARIU:** Ph.D., Bible Department, Faculty of Humanities, Hebrew University of Jerusalem.
- Stelian PAȘCA-TUȘA:** dr., lect. univ., Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- Ondřej PAZDÍREK:** mgr., Department of Vietnamese Studies, Asia Studies Centre, Faculty of Arts, Masaryk University, Brno.
- Constantinos PETRAKE:** dr., cercetător independent, Thessaloniki.
- Ana-Magdalena PETRARU:** dr., asist. univ. asociat, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Călin POPESCU:** dr., Seminarul Teologic Ortodox „Justin Patriarhul”, Câmpulung Muscel.
- Florin PURICE:** drd., Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

- Andrei SĂLĂVĂSTRU:** dr., cercetător științific III, Departamentul Științe Socio-Umane, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Ștefan ȘUTEU:** drd., Școala Doctorală „Paradigma europeană”, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- Dana-Luminița TELEOACĂ (DOBRE):** dr., cercetător științific II, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române.
- Emanuel TOV:** dr., prof. univ., Bible Department, The Faculty of Humanities, Hebrew University of Jerusalem.
- George-Codruț ȚAPCIUC:** dr., cercetător independent.
- Mădălina UNGUREANU:** dr., cercetător științific II, Centrul de Studii Biblico-Filologice „Monumenta linguae Dacoromanorum”, Departamentul Științe Socio-Umane, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Cătălin VARGA:** dr., Institutul de Istorie Ecleziastică „Nicolae Bocșan”, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- Giorgio ZIFFER:** dr., prof. univ., Dipartimento di Lingue e Civiltà dell’Europa Centro-orientale, Università di Udine.

Comitetul științific

Prof. dr. Eugen MUNTEANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, președinte)
Prof. dr. Andrei PLEȘU (Colegiul „Noua Europă”, București)
Prof. dr. Gheorghe CHIVU (Universitatea din București)
Prof. dr. Ioana COSTA (Universitatea din București)
Prof. dr. Rodica ZAFIU (Universitatea din București)
Prof. dr. Mihai MORARU (Universitatea din București)
Pr. prof. dr. Gheorghe POPA (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)
Prof. dr. Mihaela PARASCHIV (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)
Prof. dr. Wilhelm TAUWINKL (Universitatea din București)
Pr. dr. Dragoș BAHRIM (Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sf. Vasile cel Mare”, Iași)
Dr. Mădălina UNGUREANU, CS II (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)
Dr. Maria MORUZ, CS III (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)
Dr. Ana CATANĂ-SPENCHIU, CS (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)
Dr. Iosif CAMARĂ, CS III (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)

Comitetul de organizare

Dr. Iosif CAMARĂ (secretar)
Dr. Ana CATANĂ-SPENCHIU
Dr. Mioara DRAGOMIR
Drd. Mariana NASTASIA
Dr. Mădălina UNGUREANU

Secretariatul simpozionului: simpozionmld@gmail.com
Persoană de contact: dr. Iosif Camară (tel.: 0757 142 997)